

Oświadczenie gen. Mackiewicza dow. 26 dyw. piech. w dniu 14/X 32 r.
na żądanie prokuratora DOK. IV

W raporcie swoim o przeniesieniu z 26 dyw. piech. płk. dypl. Tarczyński poczynił cały szereg zarzutów dochodzących do oszczerstwa. Zarzuty te - to są powody przyczyny leżą głębiej. Płk. dypl. Tarczyński mając słabą opinię jako d-ca pułku polegał głównie na wyrabianie stosunków, które zawodziły i jednocześnie szukając w pułku taniej popularności, a mało zwracając uwagi na wychowanie korpusu oficerskiego. Mało wymagając stwarzał sobie tania popularność przy pomocy kilku oficerów: kpt. Chomicza, kpt. Skwarczyńskiego z por. Marchwickim na czele specjalnie przez niego faworyzowanych. Por. Marchwicki pełnił pewien czas funkcje adjutanta pułku i wytwarzał intrygi ze swą paczką ku ogólnemu rozgoryczeniu korpusu oficerskiego co szczególnie ujemnie wpłynęło na współżycie. Te stosunki wyczerpująco może oświetlić były zastępca d-cy I 8 p.p. ppłk. Frydrych, przeniesiony do DOK III na kierownika referatu wychowania fizycznego. Skutki tych niezdrowych stosunków ujawniały się na każdym kroku. Tak np. przy organizowaniu Związku Legionistów i wręczeniu sztandaru w Skierniewicach w r. Ub. w którym czynny udział brał płk. dypl. Tarczyński część oficerów legionowych nie została zaproszona na wspólny obiad, a płk. dypl. Frydrych o uroczystościach dowiedział się w przededniu. Następnie w tym roku przy organizowaniu pożegnania ppłk. Werthejma prywatnie w resursie obywatelskiej przez Związek Legionistów, na które byli zaproszeni oficerowie legionowi czynnej służby z pominięciem niektórych, natomiast zaproszono około 10-ciu podoficerów legionowych I 8 p.p. z pułk. Tarczyńskim na czele. Takie wyróżnienie grupy podoficerów wpłynęło na wywyższenie siebie w stosunku do innych i miało ujemny skutek, gdyż w jakiś czas potem sierżant Mucha w nietrzeźwym stanie obraził oficera

artylerji i został oddany pod sąd i aresztowany zarządzeniem prokuratora.

Por. Marchwicki znów z powodu nie udzielenia przezemnie urlopu przy raporcie za za nietaktowną odpowiedź mnie został ukarany aresztem domowym. Od powyższych jednostek stroniła się większa część korpusu oficerskiego obawiając się ich wpływów. Do tej grupy został wciągnięty młody ppor. Będnarek b. młodszy oficer por. Marchwickiego i przydzielony do kompanji podchorążych kpt. Będkowski. Oświatlając ogólne tło stosunków panujących w I 8 pp. przejdę do raportu płk. dypl. Tarczyńskiego.

Pierwszy zarzut.

Nieprawdą jest iż przy wręczeniu proporca strzeleckiego w Raduczu powiedziałem że zasługą w pracy całego pułku jest zasługą płk. Kowalskiego, natomiast prawdą jest, iż podkreśliłem wydatną pracę płk. Kowalskiego i innych oficerów dywizji pod względem strzeleckim, co potwierdza mój rozkaz / zał. I / Obecni byli oficerowie prawie całej dywizji. Zaznaczam przytem, że oświadczenie płk. dypl. Tarczyńskiego, wówczas nieobecnego, oparte jest li tylko na fałszywym meldunku adjutanta pułku kpt. Skwarczyńskiego.

Drugi zarzut.

Co się tyczy przemówienia do rekrutów, to trudno mi pamiętać pojedyncze wyrazy, gdyż było to wiosna, lecz wiem, że nie mam zwyczaju publicznie krytykować swoich podkomendnych. Przy inspekcjach moich w całej dywizji był obecny szef sztabu. mjt. Ruchaj.

Trzeci zarzut.

Stwierdzam, że w tym roku do nowomianowanych oficerów nie przemawiałem, a jeżeli to się tyczy jesieni r. ub. to przemawiałem do oficerów piechoty i artylerji razem, podkreślając obowiązki oficera, znaczenie koleżeństwa,

o wzorowaniu się na kolegach odznaczających się pracą i powagą z unikaniem tych co nadużywają alkoholu. Płk. dypl. Tarczyński zacytował oddzielne zdania mego przemówienia nie zważając na treść i przedstawił tak jak mu wygodnie, meldując zbyt późno bo dopiero po roku.

Zarzut czwarty.

Sprawę ostatniego zarzutu uważam za załatwioną, gdyż ukarałem kpt. Będkowskiego 28-dniowym aresztem domowym, co może być przedmiotem rozważań, jeżeli kpt. Będkowski złoży zażalenie. Dla ilustracji ogólnej podaję szczegóły tej sprawy. Kpt. Będkowski przybył do pułku miesiąc temu. Z przebiegu służby widać że od 1915-18 r. służył w legionach w artylerji jako kapral, od 1919 r. - 25r. jako oficer gospodarczy. W 1930 r. siedział 1 miesiąc w twierdzy za obrazę przełożonego. W opinji za r. 1929 przy ogólnej b. dobrej uwidocznione: "Chorobliwie i fałszywie ambitny na punkcie swej pracy i znaczenia swego jako oficera. W stosunku do przełożonych i kolegów nieszczerzy i skryty. Wskutek czego przez kolegów nielubiany. Chorobliwie imaginacyjny na tle urojonych intryg. Wskutek wyniosłego postępowania - przez kolegów nielubiany." W pogadance swej do podchorążych zaznajamiałem z praktycznym życiem wojskowym, nadużyciami w armjach przez ludzi niesumiennych w szczególności w czasie wojny na tyłach, z b. ważną kwestją wyżywienia żołnierza, podkreślając jakie nadużycia mogą popełnić ludzie złej woli i jak ściśle trzeba kontrolować, natomiast nie mówiłem o nadużyciach w 18 pp. które zresztą nie miały miejsca. Dla zaznajomienia się z gospodarką kuchenną, kazałem wyznaczyć codziennie jednego podchorążego. Kpt. Będkowski przekręcając moje myśli zameldował płk. Kowalskiemu Płk. Kowalski zamiast wyjaśnić cały absurd meldunku kazał złożyć raport dał przepisać na maszynie pisarzowi pułku, a kpt. Skwarczyński bez wiedzy płk. Kowalskiego przesłał odpis raportu płk. dypl. Tarczyńskiemu do Zakopa-

Reasumując powyższe stwierdzam, że ferment, zresztą mocno przesadzony, był od chwili objęcia przez płk. dypl. Tarczyńskiego, który małym zainteresowaniem się pułku i ciągłym faworyzowaniem jednostek spowodował wytworzenie się tego fermentu i poderwanie dyscypliny.

Takt i metody wychowawcze płk. dypl. Tarczyńskiego najjaskrawiej charakteryzuje wykorzystanie paszkwila kpt. Będkowskiego, ukaranego przez ziemie, wykazując przeto aprobatę postępku i wielką nielojalność w stosunku do swego przełożonego.

*Małemu
gen. G*

Załącznik I - o zawodach strzeleckim /Odp. Na I zarzut/

Załącznik 2 - rozkaz o wyżywieniu żołnierza w garn. Skierniewicach dotycz. głównie 18 pułku

Załącznik 3 - rozkaz mój o podniesieniu dyscypliny w 18 pp.

" 4 " Tajny dow. 26 d.P. - N 4. ukaranie kpt. Będkowskiego

" 5 " dow. 26 d.P. L 438/pf usunięcie kpt. Skwarczyńskiego + adiutantu jego

" 6 oświadczenie kpt. Olekowskiego i. of. batalionu